

כתום בגוון הלכתי

חבל נחלתו, חלק חמישי, מאת הרב יעקב אפשטיין
עצמונה, עיר האמונה 054-6672712, הוצאת המחבר, 336 עמ'

לעין הצופיה למרחוק יתגלה ספרו החמישי של המחבר, תושב עצמונה שבגוש קטיף וכעת ביעיר האמונה, כספר בעל חשיבות היסטורית-תורנית אשר ישפוך אור על כל תהפוכותיה של תקופתנו מהבחינה התורנית-הלכתית. ב"ה, תוך זמן קצר זכינו לחמישה כרכים של שאלות ותשובות ומאמרים בדיני תורה (תמוז תשס"א - כסלו תשס"ו) עם מאות תשובות מקוריות ועיוניות בעניינים הלכתיים רבים ומגוונים.

חלקו החמישי של ספרי המחבר 'חבל נחלתו', עוסק ברובו בשאלות הלכתיות אשר ליוו את החיים בגוש קטיף בשנים ובחודשים האחרונים לקיומו, וכן בשאלות נוספות שעלו לאחר הגירוש. יש בהן חידוש אשר מביא את המעיין לעולמם של מתיישבי גוש קטיף.

הורגלנו בתקופה האחרונה לכתובה אמונית-מחשבתית, וכן לכתובה פובליציסטית בענייני השעה אשר עסקה במאבק על גוש קטיף ותיעדה את קורות היישובים ואנשיהם; והנה זוכים אנו **לכתום בגוון הלכתי.**

המחבר חוקר בצורה יסודית מעיון בדברי התלמוד, ראשונים ואחרונים עד לפוסקי זמננו את הסוגיות הבערות שבמציאות החיים בגוש קטיף תחת מתקפת פצמ"רים קשה, עקשנות ודבקות להישאר במקום, וכן גירוש יהודים ע"י מערכות השלטון בישראל. מציאות זו הולידה שאלות הלכתיות רבות: יחסנו התורני לכל מוסדות המדינה, סוגיית בתי הכנסת, פינוי הקברים וכדו'. שאלות אלו ואחרות העסיקו את רבני גוש קטיף ותושביו.

סוגיות של מאבק, גירוש והתיישבות מחודשת ביעיר האמונה נחרזות בתוך שלל הנושאים המגוונים אשר עולים בספר. המחבר אינו מהסס מלעסוק בסוגיות החוצות את מחננו בימים אלו כמו סירוב פקודה:

בהתנגדות להתנתקות אף אחד אינו מורד ופורק עולו של צה"ל. להיפך, רוצים בו ויודעים את חשיבותו... וע"כ אם הוא יפקוד על פעולה מלחמתית כנגד אויבי ישראל, כל המתעכבים מלסייע להתנתקות יקומו לקיימה עד הפרט האחרון... ההשתתפות במערכת הצבאית עם כל חשיבותה אינה יכולה להיות גורם להתיר איסורים וע"כ צריכים הם לבדוק עצמם היטב אם אין חשיבות ההשתתפות בצה"ל גורמת להם לסמיות עיניים...

וכן בסוגיית הרבנות הצבאית, אם אכן היא "מרא דאתרא" של צה"ל או רבנות "מטעם", חלילה. וכן עוסק המחבר בסוגיה הסבוכה של ליקוט עצמות וקריעה על פינוי ישובים.

מעניין לשאול את המחבר לאור המציאות של חורבן גוש קטיף הנשזר בספרו אם עדיין הוא נשאר איתן בדעתו בעניין ברכה על ראיית ראש ממשלת ישראל. המחבר נשאל בספרו 'חבל נחלתו' (ח"א סי' כ):

האם צריך או ראוי לברך על ראש ממשלת מדינת ישראל "בא"ה אמ"ה שחלק מכבודו ליראיו"? והעלה שם:

נראה לענ"ד, להלכה ולא למעשה, שראוי לברך על ראש הממשלה בימינו בשם ומלכות (והמסתפק: ללא שם ומלכות). "שחלק מכבודו ליראיו".

לצד שאלות כלליות אלו עוסק המחבר בשאלות שהזמן המודרני גרמן, כמו: טיפולי יופי לגברים, ציפורניים מלאכותיות אם חוצצות בטבילה, וכן טלטול חיות מחמד בשבת.

מעטרות את החלק הזה של "חבל נחלתו", כשאר ארבעת קודמיו, ברכותיהם והסכמותיהם של הרה"ג הרב אברהם שפירא שליט"א שכתב:

...וכבר איתמחי גברא במאמריו ובספריו הקודמים, שמקיף הנושאים הנדונים בהרחבה ומברר השיטות השונות בטוב טעם,

ברכתו של הרה"ג הרב יעקב אריאל אשר הוסיף הערות והארות ששולבו בגוף הספר: ...יהיו חבלי משיח אלו שעברו על המחבר וחבריו ועל כולנו חבלי לידה של תקופה חדשה

בתולדות עם ישראל בחבל נחלתו,

וכן ברכותיהם של הרה"ג הרב ליאור שליט"א והרה"ג הרב נבנצאל שליט"א.

הספר הוקדש לזכרו של סבא צדוק ראב והרב מנחם ליבמן זכרונם לברכה, מתושבי עצמונה אשר נפטרו לאחר הגירוש.

נסיים בדברי המחבר בפתיחתו:

בחודשים האחרונים נתלשו עיירותינו ממקומן... לא היה חבל ארץ שהחזיק בשכר סופרים ומשנים, ואשר פעמו בו חיי תורה והתיישבות בארץ יותר מחבל קטיף, ואעפ"כ אבדה הארץ... כמובן, יכולים לתלות זאת באלה ששלחו את ידיהם בקודש, חיללו אותו והרסו אותו והגלו את ישראל מבתיהם. אולם השאלה היא יותר גדולה ואין לנו תשובה אחרת מאשר "מאת ה' היתה זאת היא נפלאת בעינינו"... איננו מבינים את התהליכים שרש"ע מעביר אותנו בעת הזאת, וצריכים להיות חמושים באמונה גדולה; ו"עת צרה היא ליעקב וממנה ייושע". דווקא ממנה רבונו של עולם מצמיח לנו את גאולתנו השלמה, ואנו נשוב לכל מלוא רוחב ארצנו ביתר עוז ובשורשים עוד יותר עמוקים ובריאים.

אכן נאים הדברים לכותבם אשר הוא וחבריו במסירות נפש בחרו לגור בשלב הביניים בעיר האמונה ליד נתיבות, אשר בעז"ה מצמיחה ומניפה התיישבות חשובה וחלוצית במזרח לכיש.

